

Fornybar kraft på naturens premisser

Forslagstiller: Bamble SV

Telemark SV vil jobbe for å utnytte fylkets naturressurser på en bærekraftig måte som bevarer økosystemer og naturmangfold. Fornybar kraft som hensyntar natur og artsmangfold må erstatte energi fra av olje og gass. Økt satsing på bærekraftige kraftkilder som opprusting av vannkraft, samt på solkraft, bergvarme og energieffektivisering, er viktige tiltak for å nå disse målene. Telemark er et vannkraftfylke så opprusting av vannkrafta er derfor et viktig tiltak. Ifølge NVE kan vi få inntil 4,4 TWh ved forbedret turbinteknologi.

Bygg er den sektoren som bruker mest energi i Norge. Energisparing i bygg er vår største og raskeste «energikilde» med mulighet til å frigjøre 15-20 TWh kraft alt innen 2030 (jf. Energikommisjonen, 2023). NTNU har beregnet at potensialet er enda større og at energisparing i bygg kan frigjøre 39 TWh frem mot 2050.

Vindkraftanlegg i Norge har negative konsekvenser for natur- og artsmangfold, friområder og folkehelse, og skaper kraftig lokal motstand også i Telemark. Kommuner, urfolk og lokalsamfunn har blitt overkjørt i konsesjonsprosessene. Vindkraftutbygging har i liten grad bidratt til teknologiutvikling eller arbeidsplasser i Norge da utbygging hovedsakelig skjer med importert teknologi, og en stor andel av vindkraftanleggene eies av utenlandsk storkapital. Prosessindustrien i Grenland er videre avhengig av stabil kraft, noe vindkraft ikke kan tilby da denne er væravhengig og ei heller kan magasineres. Mye ustabil kraft fører dessuten til sterkere effektkjøring av vannkrafta som er dødelig for livet i vassdragene. I pakt med konklusjonene fra Naturpanelet og fordi arealinngrep er den største trusselen mot norsk natur og artsmangfold, sier Telemark SV nei til videre utbygging av vindkraft på land. Vi kan vurdere fra sak til sak småskala vindkraftanlegg på industrialiserte områder etter grundig konsekvensutredning der det er helse- og sikkerhetsmessig forsvarlig og et lokalt ønske om dette (jf. SVs arbeidsprogram). Fuglelivet ved Telemarkskysten er spesielt rikt med flere fuglefredningsområder i nærheten (bl.a. Jomfruland, Mølen og Svenner fyr) med mange rødlistede fuglearter, og forskere, ornitologer og Birdlife Norge advarer i høringsuttalelser kraftig mot havvindanlegg nær Telemarks kyst av hensyn til sjøfuglers leve-, hekke-, og trekkeområder. Sjøfuglene er i sterk

tilbakegang, og Telemark SV sier derfor nei til alle kystnære bunnfaste og/eller flytende havvindanlegg i Telemark utfra hensyn til særlig sårbart naturmangfold.

Telemark SV vil:

- prioritere kraftutbygginger som ikke innebærer økt press på naturen. Naturverdier skal veie tungt i vurderinger av utbygging av fornybar energi og andre inngrep.
- oppruste eksisterende vannkraftverk og vurdere skånsom utvidelse der det er hensiktsmessig og ikke gir betydelige negative konsekvenser for naturen i og rundt vassdraget.
- satse mer på bergvarme.
- jobbe for sterkere ENØK-tiltak i bygg i fylkeskommunale bygg, og stimulere og oppmuntre kommuner til det samme.
- videreføre arbeidet med å etablere solceller, ENØK-tiltak og rene energiløsninger i fylkeskommunale bygg og stimulere til slike tiltak i kommunene.
- si nei til videre utbygging av vindkraft på land og i naturen.
- jobbe for at det foretas en grundig konsekvensanalyse før nye konsesjoner vurderes for eventuell utbygging av nye vindkraftanlegg i Telemark.
- vurdere fra sak til sak småskala vindkraftanlegg på industrialiserte områder der det er helsemessig og sikkerhetsmessig forsvarlig, etter grundig konsekvensvurdering, og der det er lokalt ønske om det (jf. SVs arbeidsprogram).
- si nei til alle kystnære bunnfaste og/eller flytende havvindanlegg i Telemark ut ifra hensyn til sårbart naturmangfold.
- verne flere vassdrag og ikke bygge ut nye store vannkraftprosjekt.
- sikre naturverdier i allerede utbygde vassdrag.